

VÄSTERÅS STAD

Stadsledningskontoret

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

Mötesinformation

13 mars 2024, Kl 13:00 – 15:15

Kommunstyrelsensalen

Närvarande ledamöter

Magnus Johansson (S), Ordförande

Jonathan Taki (C), NF

Hawar Asaiesh (V), GSN/NIFF

Roger Haddad (L), UN

Ove Löfgren, HRF

Tina Sunderman, DHR

Umka Zurkhaeva, VIP

Sandra Löfgren, RBU

Margareta Hallner, FUB

Frånvarande ledamöter

Nilla Kuul (KD), KN

Marie Brandstedt (M), NF

John Balci, SRF

Närvarande ersättare

Solveig Nilsson (S), FSN

Ingmarie Bjurstedt (SD)

Ann-Sofie Blomberg, FUB/Klippan

Monica Turner, Autism Asperger

Eira Gunnarsson, NRH/RTP

Anna Bärneskär, Neuroförbundet

Närvarande tjänstepersoner

Anna-Maarit Lind, strateg

Helene Karlsson, strateg

Helena Hagberg, samordnare

Elias Wäfors, stadssekreterare

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande Magnus Johansson förklarar mötet öppnat.

§ 2 Justering av minnesanteckningar

Umka Zurkhaeva utses att jämte ordföranden justera minnesanteckningarna.

§ 3 Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställs.

§ 4 Så här följer vi upp bemötandefrågor**Bilaga 1**

Carina Lundmark Ågren, HR-chef på vård- och omsorgsförvaltningen informerar. Värdegrunden, alltid bästa möjliga möte, beslutades av kommunfullmäktige 2015 och ska förverkliga visionen, staden utan gränser. Alltid bästa möjliga möte, består av åtta värderingar, samarbete och handlingskraft, öppenhet och kreativitet, ansvarstagande och delaktighet samt respekt och omtanke. Dessa värderingar måste omsättas i konkreta handlingar. Vi använder oss av en bemötandekod. Den beskriver kortfattat vad vi förväntar oss av dig som jobbar i Västerås stad. Den är framtagen för att det ska vara lätt att göra rätt. Bemötandekoden innehåller stadens uppdrag, hur vi arbetar och hur vi förhåller oss till externa och interna relationer. Vi utgår alltid från att det är vi som har brustit om något gått snett. Vi använder oss att ett årshjul för uppföljning av bemötandekoden, exempelvis på enheternas APT. Här så följer man upp vad man behöver bli bättre på och vad man behöver behålla som fungerar bra. Umka Zurkhaeva frågar vad som händer om man inte följer bemötandekoden. Carina svarar att det kan få olika konsekvenser beroende på hur man har brustit. Det finns disciplinära åtgärder som man vidtar i sådant fall. Rådet diskuterar värdegrunden och hur den följs upp.

§ 5 Utmaning med kompetensförsörjning**Bilaga 1**

Carina Lundmark Ågren, HR-chef på vård- och omsorgsförvaltningen informerar. Vi arbetar utifrån det underlag som Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram. Volymen – Stora volymen medarbetare behövs för att täcka behoven. Exempelvis cirka 200 vikarier för sommaren, även hög sjukfrånvaro påverkar. Utmaningar – Bristfälliga språkkunskaper, lägre kompetens trots utbildning, hot och våld, stora medarbetargrupper per chef, svårt att rekrytera rätt kompetens, ökade krav från medarbetaren, 11 timmars dygnsvila, ekonomiska medel, få sökande till utbildningar, IT-miljön i kombination med aktuella system. Åtgärder – Bemanningsplanering, kompetensutveckling – höja grundkompetensen, stöd i språkutveckling, stöd till chefer, prioriterad förvaltning i till exempel digitalisering, digitala handledare. Behov – Färre medarbetare per chef, stödresurser, fortsatt kompetensutveckling för att höja grundnivån, attraktiv arbetsgivare i kombination med tuffare villkor

Flera olika kompetenssatsningar görs: Kvalitet i kundprocessen – bemötande (KIK), Alternativ kompletterande kommunikation – bilder, lågaffektivt bemötande, motiverande samtal, kartläggningsmetoder, chefskopet och Västerås stads nya ledarutbildning. Förvaltningen jobbar även med vikarierekrytering inom förvaltningen, introduktionsutbildning utbildningscenter, utdrag ur belastningsregister vid rekrytering, språktester, presentationsfilmer på webben.

Rådet tittar på en reklamfilm som förvaltningen gjort för att få fler att söka jobb och vikariat på förvaltningen. Flera i rådet tycker att filmen är en bra satsning.

Rådet diskuterar kompetensutmaningen.

§ 6 Rapport från nämnderna

Bilaga 2

Politiker som deltar i rådet informerar om aktuell information från nämnderna de är med i. Magnus Johansson öppnar punkten för frågor utifrån den redovisning som har skickats ut med politikernas rapportering.

Margareta Hallner tycker det är konstigt att det inte finns något att rapportera från förskolenämnden. Solveig Nilsson svarar att det är mycket som händer i förskolenämnden men inte jättemycket som berör just KRF.

Ove Löfgren frågar utifrån de punkter som Magnus Johansson rapporterat. Magnus Johansson svarar nämnden har tappat i brukarundersökningen, vi tar allvarligt på det. Margareta Hallner frågar om den går ut till alla brukare. Helene Karlsson svarar att den skickas ut till samtliga verksamhetsområden som i sin tur skickar vidare undersökningen. Rådet ställer frågor till politikerna utifrån vad de har rapporterat.

§ 7 Information från Funktionsrätt

Bilaga 3

Ove Löfgren informerar om den inre ljudmiljön i förskola och skola. I dessa lokaler sätter vi det värdefullaste vi har, våra barn. Den inre ljudmiljön har en stor påverkan på studiemiljön. Det borde startas en arbetsgrupp med barn- och utbildningsförvaltningen för detta samt att börja genomföra akustikkontroller i lokalerna.

Riksdagen beslutade 2017 att ställa sig bakom en motion om att införa akustikkontroller. Västerås stad följer upp utomhusmiljön och ventilation, man bör också göra det med den inre ljudmiljön.

Man borde använda skyddsrondsprotokollen samt använda den årliga humankapitalmätningen för att få en uppfattning från medarbetarna.

Man kan göra flera andra förändringar som exempelvis att ändra storlek på grupp/klass, storlek på klassrum och att ta bort med mobiler i klassrum.

Målet bör vara att Västerås stad har ett åtgärdsprogram och en handlingsplan klara för den inre ljudmiljön i förskola och skola senast 2026. Det skulle då bli bättre studiemiljö, bättre studieresultat och bättre konkurrensfördelar.

Flera politiker och representanter i rådet anser att det är en mycket viktig fråga som måste prioriteras.

§ 8 Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Sammanträden och arbetsutskott 2024

Torsdag 16 maj, 13:00 – 16:00

Onsdag 12 juni, 09:00 – 16:00 (temadag)

Fredag 20 september, 13:00 – 16:00

Torsdag 28 november, 13:00 – 16:00

Elias Wäfors

Sekreterare

Justeras

Magnus Johansson

Ordförande

Umka Zurkhaeva

Justerare

VÄSTERÅS STAD

KRF 240313

Carina Lundmark Ågren HR-chef

VÄSTERÅS STAD

Så här följer vi upp
bemötandefrågor!

VÄRDEGRUNDEN

- Beslutad av kommunfullmäktige 2015
- Ska förverkliga visionen
- Vårt värdegrundsarbete – en nyckelfråga för att vi ska kunna leverera bästa möjliga möte till invånarna och för att vi ska vara en attraktiv arbetsgivare.

VISION

Staden utan gränser

Genom spännande samarbeten, mod och handlingskraft skapar vi en stad att vara stolt över. Västerås, staden där allt är möjligt.

VERKSAMHETSIDÉ

På uppdrag av våra politiker tillhandahåller och utvecklar vi offentliga tjänster för alla som bor och verkar i vår stad – liksom för alla som besöker den. I samspel med andra aktörer arbetar vi för att bidra till ökad livskvalitet och ett mer hållbart samhälle.

DRIVKRAFT

Vi jobbar med det viktigaste

Vi får en hel stad att fungera och skapar livskvalitet för alla som bor, lever och verkar här.

VÄRDEGRUND

Alltid bästa möjliga möte!

Samarbete och handlingskraft för resultat

Öppenhet och kreativitet för lärande och utveckling

Ansvarstagande och delaktighet för kvalitet och effektivitet

Respekt och omtanke för de människor vi möter

ÖVERGRIPANDE MÅL

KUND

Vi har nöjda kunder och invånare

KVALITET

Vi har rätt kvalitet i våra verksamheter och levererar rätt resultat

MEDARBETARE

Vi har engagerade medarbetare med rätt kompetens

EKONOMI

Vi har ekonomi i balans

ÖVERGRIPANDE STRATEGI

För att uppnå varje enskilt mål måste vi alltid balansera de fyra perspektiven kund, kvalitet, medarbetare och ekonomi.

ALLTID BÄSTA MÖJLIGA MÖTE

Vad är **Alltid bästa möjliga möte** för dig?

VÄSTERÅS STAD

Alltid bästa möjliga möte består av åtta värderingar.

- **Samarbete och handlingskraft**
för resultat
- **Öppenhet och kreativitet**
för lärande och utveckling
- **Ansvarstagande och delaktighet**
för kvalitet och effektivitet
- **Respekt och omtanke**
för de människor vi möter

VÄSTERÅS STAD

ALLTID BÄSTA MÖJLIGA MÖTE

Orden måste översättas i **KONKRETA HANDLINGAR**.
De måste finnas med i beteendet inom **alla verksamheter**
och i **allt som händer** inom organisationen.

Rekrytering – Introduktion – Medarbetarsamtalet –
Ledarutveckling – Lönekriterier – Arbetsplatsträffar -
Kompetensutveckling

VÄSTERÅS STAD

ALLTID BÄSTA MÖJLIGA MÖTE

EFFEKTER
(det vi vill uppnå)

BETEENDE
(det vi gör)

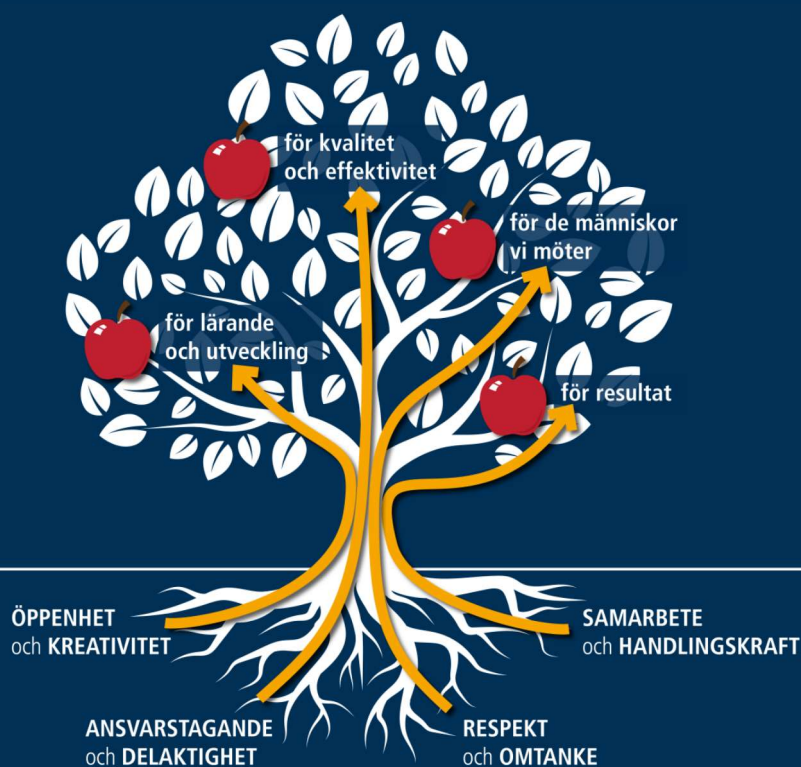

VÄRDERINGAR
(det vi tror på)

VÄSTERÅS STAD

ALLTID BÄSTA MÖJLIGA MÖTE

ALLTID BÄSTA MÖJLIGA MÖTE

BEMÖTANDEKOD

Värdegrunden tillsammans med medarbetarskap och ledarskap genom Alltid bästa möjliga möte finns med i Västerås stads Bemötandekod. Bemötandekoden beskriver kortfattat vad vi förväntar oss av dig som jobbar i Västerås stad – men också vad du kan förvänta dig av Västerås stad som arbetsgivare.

Bemötandekoden är framtagen för att det ska vara lätt att göra rätt!

VÄSTERÅS STAD

VÄSTERÅS STADS BEMÖTANDEKOD

” Det ska vara lätt att göra rätt!

VARFÖR HAR VI EN BEMÖTANDEKOD?

Vi har många lagar och regler att på olika sätt förhålla oss till, beroende på i vilken verksamhet vi jobbar.

Bemötandekoden är framtagen för att det ska vara lätt att göra rätt!

FÖRVÄNTNINGAR

Med Västerås stads bemötandekod vill vi vara tydliga med vad vi förväntar oss av dig som jobbar i Västerås stad – men också vad du kan förvänta dig av Västerås stad som arbetsgivare.

Med tydliga förväntningar på oss själva och varandra skapar vi goda förutsättningar för Alltid bästa möjliga möte oavsett om vi möter en kollega, kund eller samarbetspartner!

SAMMANFATTNING AV BEMÖTANDEKODEN

Vårt uppdrag

- Vi jobbar med det viktigaste

Vårt sätt att vara

- Vad vi förväntar oss av alla
- Vad vi förväntar oss av chefer och ledare
- Ledarskap genom alltid bästa möjliga möte
- Medarbetarskap genom alltid bästa möjliga möte

Vårt sätt att arbeta tillsammans

- Vi står upp för mänskliga rättigheter
- Vi accepterar inte trakasserier
- Vi använder inte alkohol/droger på jobbet
- Vi prioriterar en säker, hållbar arbetsmiljö

Vårt sätt att sköta

interna och externa relationer

- Vi bekämpar korruption och oegentligheter
- Vi är ambassadörer för Västerås stad

VAD INNEHÅLLER DEN?

- Vårt uppdrag
- Vårt sätt att vara. Här beskrivs också ledarskap och medarbetarskap genom Alltid bästa möjliga möte.
- Vårt sätt att arbeta tillsammans
- Vårt sätt att sköta interna och externa relationer

Du är viktig!
I varje möte gör du skillnad.

VÄSTERÅS STAD

VÄSTERÅS STADS BEMÖTANDEKOD

- Läs den ofta.
- Se till att ha den nära till hands.
- Låt den vara ett stöd i ditt arbete.

VÄSTERÅS STAD

ALLTID BÄSTA MÖJLIGA MÖTE!

Bemötandekod

För dig som arbetar i Västerås stad

Beslutad av stadsdirektör 1 november 2020
Uppdaterad 1 oktober 2021

VÄSTERÅS STAD

EXEMPEL PÅ DISKUSSIONSFRÅGOR

- Hur vill vi arbeta med Bemötandekoden på vår enhet?
- Hur kan vi göra varandra bättre med hjälp av Bemötandekoden?
- Vad innebär medarbetarskap genom Alltid bästa möjliga möte för mig?
- Finns det något område i Bemötandekoden som vi inte har pratat om tidigare eller tillräckligt om och som vi behöver ha dialog om?
- Hur kan vi följa upp Bemötandekoden tillsammans?

VÄSTERÅS STAD

VAD GÖR VI MER FÖR ATT HA ETT BRA BEMÖTANDE

- KIK – Kvalitet i kundarbetet – återkommande utbildning
- Stödpedagoger som följer upp
- Utvecklingsledare Åsa som utbildar och följer upp
- Stödpedagog Lena som utbildar i bemötande, lågaffektivt bemötande, metoder, kartläggning
- Månadsuppföljningar
- Avvikelser – rapportera för att göra varandra bättre

Vi utgår alltid från att det är vi som brustit om något gått snett

VÄSTERÅS STAD

Årshjul

Återkommande aktiviteter:

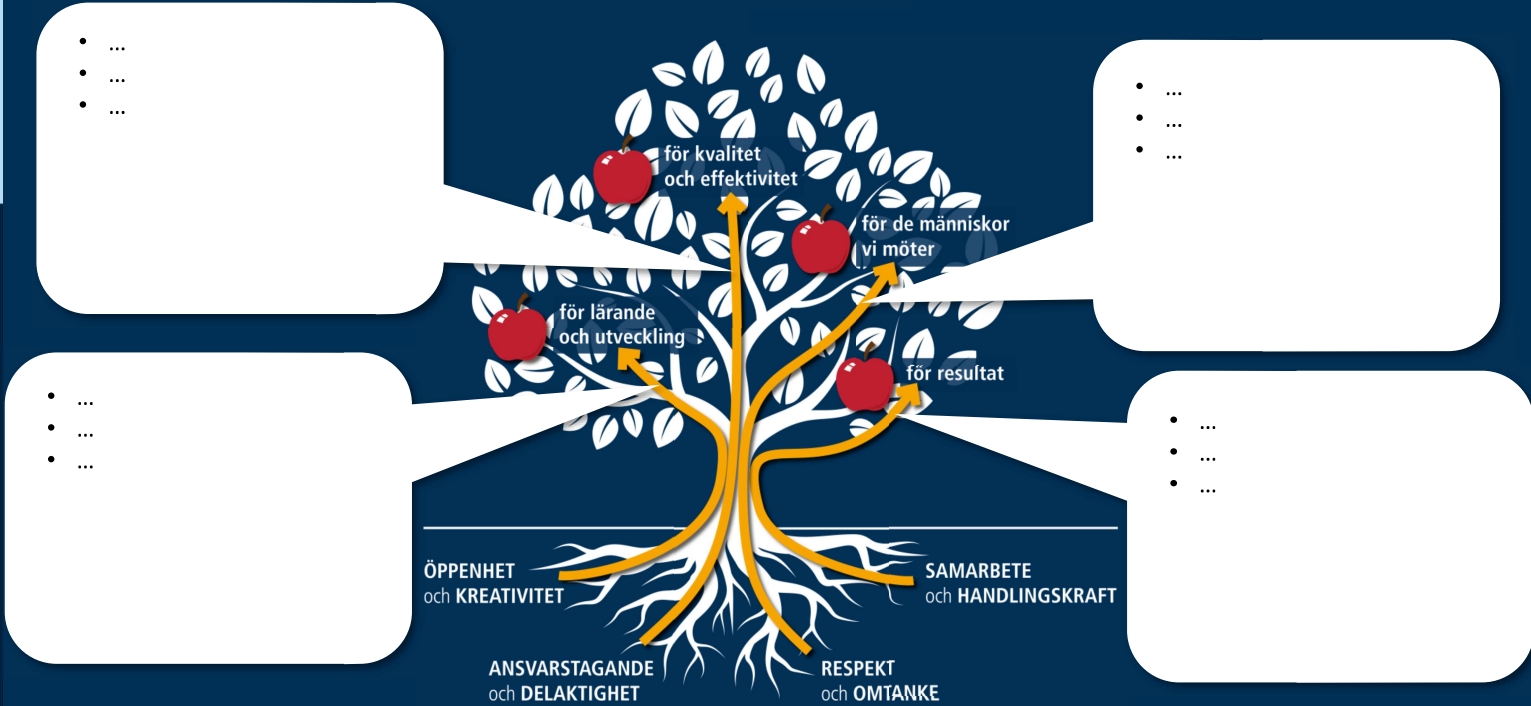
- Brandutbildning
- HLR-utbildning

Se SAM-rutinen för mer information

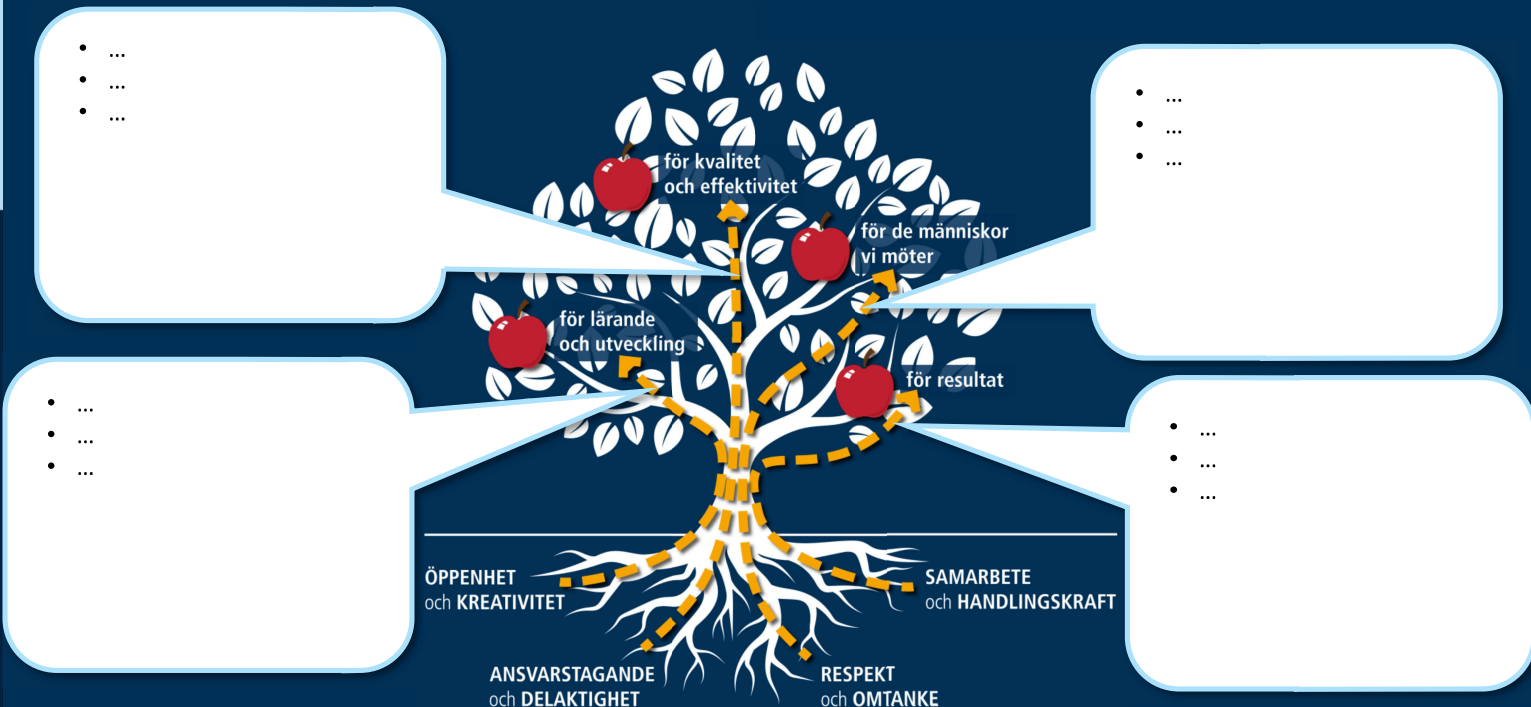

VÄSTERÅS STAD

Det här är ALLTID BÄSTA MÖJLIGA MÖTE för oss!

Det här kan vi bli BÄTTRE på...

VÄSTERÅS STAD

Kompetensförsörjning

BEFOLKNINGSFÖRÄNDRINGAR

Förändringar i antal i olika åldersgrupper år 2031 jämfört med 2021.

Chefoskopet

Utveckla chefsorganisatoriska förutsättningar

NU MED METODSTÖD!

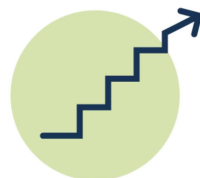

HELTIDSRESAN

När välfärden går från deltid till heltid

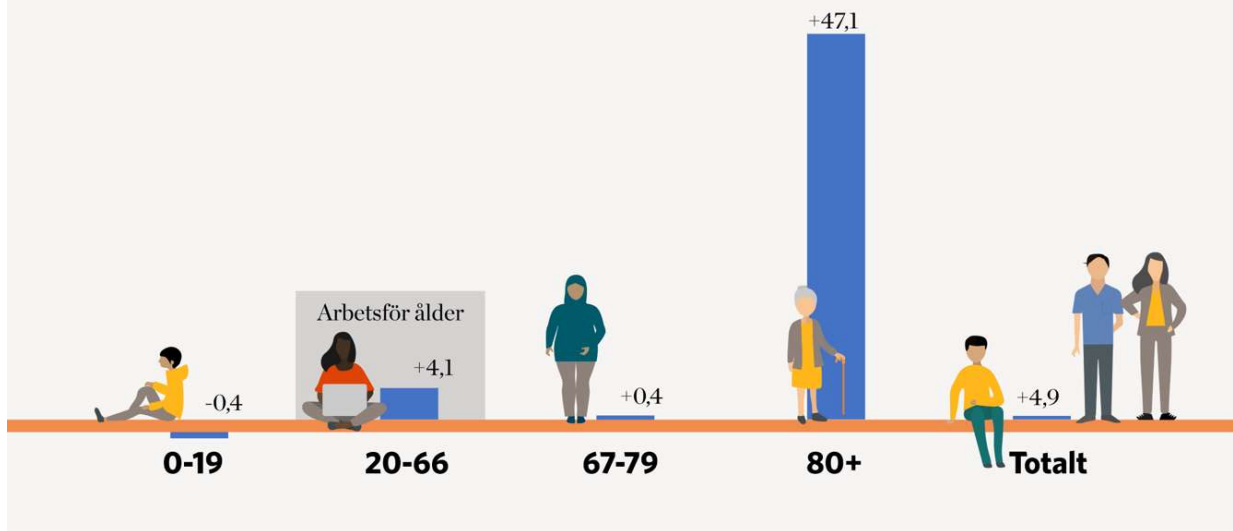
Kommunal.

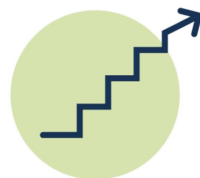

BEFOLKNINGSFÖRÄNDRINGAR

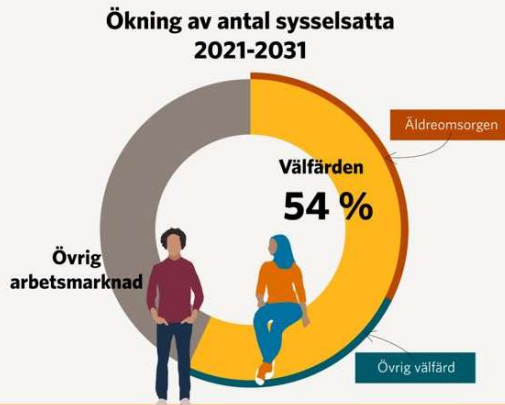
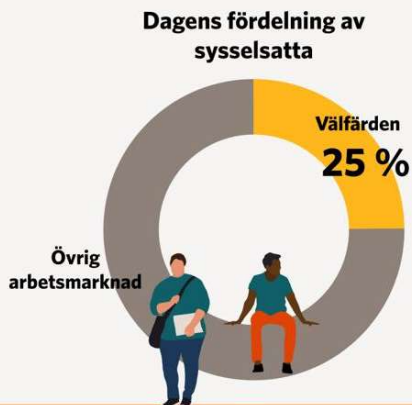
Förändringar i procent i olika åldersgrupper, år 2031 jämfört med 2021.

VÄSTERÅS STAD

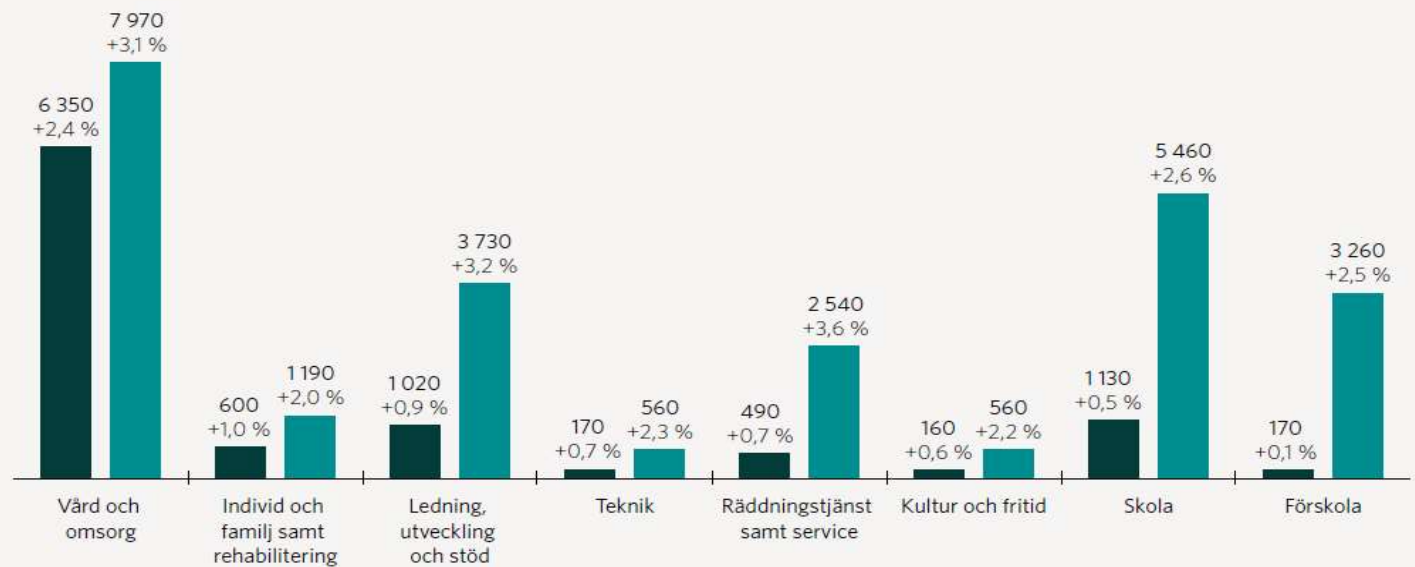
VÄLFÄRDENS KOMPETENSBEHOV

VÄSTERÅS STAD

Rekryteringsbehoven varierar kraftigt i kommunerna...

● Behovsökning ● Pensionsavgångar

Behovsökning (ökning pga demografi) av anställda samt pensionsavgångar per år i kommuner (inkl. privata utförare) under perioden 2019-2029 enligt grundscenariot, i antal och andel.

MÖT KOMPETENSUTMANINGEN

Säkra välfärdens kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning - summering

Volymer

stora volymer medarbetare för att täcka behoven, inför sommaren ca 200 vikarier, pensionsavgångar, personalomsättning ackumulerat inkl pension 2023: 8,8%, sjukfrånvaro ackumulerat 2023: 9,7%

Utmaningar

bristfälliga språkkunskaper, lägre kompetens trots utbildning, hot och våld, stora medarbetargrupper per chef, svårt att rekrytera chefer med rätt kompetens, ökade krav från medarbetare, 11 timmars dygnsvila, ekonomiska medel, få sökande till utbildningar, IT-miljön i kombination med aktuella system

Åtgärder

bemanningsplanering, kompetensutveckling – höja grundkompetensen, stöd i språkutveckling, stöd till chefer, prioriterad förvaltning i tex digitalisering, digitala handledare

Behov

färre medarbetare per chef, stödresurser, fortsatt kompetensutveckling för att höja grundnivån, attraktiv arbetsgivare i kombination med tuffare villkor, ledare som leder nära sin verksamhet

VÄSTERÅS STAD

Kompetenssatsningar

KIK – Kvalitet i kundprocessen – bemötande

AKK – Alternativ Kompletterande Kommunikation – bilder

Lågaffektivt bemötande

MI – Motiverande samtal

Kartläggningsmetoder

Chefoskopet – Chefers förutsättningar

Västerås stads nya ledarutbildning med grund i försvarets UL – Utvecklande Ledarskap

VÄSTERÅS STAD

Vad gör vi mer?

- Vikarierekrytering inom förvaltningen
- Introduktionsutbildning Utbildningscenter
- Utdrag ur belastningsregister vid rekrytering
- Språktester
- Presentationsfilmer på web

Sommarkampanj

<https://vimeo.com/bulldozer/review/894481870/f35216670a>

Gamer

TACK!

Rapport från politiker till KRF den 13 mars

Magnus Johansson (S)

Nämnden för personer med funktionsnedsättning:

- nämnden ska särskilt prata om hur och var i Tillberga vi kan bygga bostäder för våra målgrupper
- vi har nyligen haft ANDT-samordnaren på besök som talat om ANDT ur ett funktionsperspektiv
- vi har tappat i brukundersökningarna. Inte ett jättefall men vi är inte "bäst i klassen" längre. Det här tar nämnden allvarligt på och vi ska utreda vad det här beror på och vi ska även prata om undersökningen som verktyg. Är det verkligen utformat och anpassat för att underlätta för målgrupperna att svara på den?

Hawar Asaiesh (V)

Grundskolenämnden

Vi har från majoriteten lagt två uppdrag i nämnden sedan vi sågs sist. Det ena är att vi vill begränsa antal gånger man kan byta skola per termin och läsår därför har vi gett förvaltningen i uppdrag att se över det. Det finns flera anledningar till att vi har valt att lägga det uppdraget men det är bland annat i utifrån att rektorer, socialtjänsten och polis ser att det är ett problem som det ser ut idag. Det andra uppdraget är att vi vill se över möjligheten att införa lönetillägg kopplat till skolor med hög social vikt.

Vi från politiken har tillsammans med förvaltningen sett att vi behöver fler träffar där vi som nämnd får fördjupa oss mer i frågor som berör våra verksamheter. Det är för att vi sedan ska kunna fatta kloka beslut och känna oss trygga i det. Därför kommer vi ha lite fler sådana träffar under året och även vissa gemensamt med förskolenämnden och utbildningsnämnden.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande

Det här är som ni vet en nämnd med en väldigt bredd och det händer många saker hela tiden. Jag försöker få med ett par aktuella saker men ni får gärna ställa frågor när vi ses.

Förvaltningen jobbar på för fullt bland annat med att vara med och stötta upp i alla de krav som ställs när ett lag (VSK) går upp till allsvenskan. Det är så klart väldigt roligt när det går för idrotten men det är också mycket jobb med det. Det vi har lyft är bland annat att vi gärna hade sett fler platser för rullstolar.

Den 15 - 16/3 spelas bandyfinalerna här i Västerås och det är ett av flera mästerskap som kommer att arrangeras i vår kommun under det här året. Det är så klart väldigt roligt att få vara med om.

På senaste nämnden fick vi en dragning från Västerås Motorsällskap som utbildar EPA ungdomar i bland annat HLR (hjärt- och lungräddning). Det har gjorts i samarbete med staden, räddningstjänsten och polisen. Det har varit väldigt positiv feedback.

Under sportlovet var det också många avgiftsfria lovaktiviteter som anordnades så att fler barn- och unga kunde prova på olika aktiviteter.

Roger Haddad (L)

Utbildningsnämnden

Fortsatt ansträngd ekonomi ute på gymnasieskolorna, men nämndens resultat för 2023 var ett stort överskott på grund av generösa statsbidrag inom vuxenutbildningen.

Liberalerna har genomfört ett studiebesök på Lidmanska som är en anpassad gymnasieskola inhyst på Universitetet men som nu ska flytta till Carlforsskas område. Fokus under besöket var övergång till daglig verksamhet, genomströmning och hur vi kan undvika hemmasittare.

Solveig Nilsson (S)

Förskolenämnden, inget särskilt att rapportera.

Nilla Kuul (KD)

Direktören för KIFF ska träffa direktören för direktören för VOF den här veckan för att kolla på hur vi kan oss an NF:s mål:

- Ökar människors delaktighet, självständighet och möjlighet till utveckling på jämlika villkor, bland annat genom ökad tillgång till kultur, idrott och digital kunskap

NF:s mål, här tänker jag framför allt samarbete mellan oss gällande kultur och idrott

I övrigt kommer samlat från biblioteken.

Funkis är en grupp som alltid är prioriterad enligt Bibliotekslagen. Biblioteken har särskilda hyllor, Äppelhyllor, där det finns material som är anpassat för den som har lässvårigheter på olika sätt. Det kan vara extra lättlästa, punktskrift eller liknande. Vi genomför också besök till Daglig verksamhet från huvudbiblioteket, där tipsar vi om lättläst litteratur och musik att lyssna på. Förhoppningen är att dessa grupper också sen kan ta sig till biblioteket för att få ett besök här.

Och här från våra museum

Målområde 5

Museihusets lokaler på Karlsgatan 2 är utformade med en hög tillgänglighetsnivå, med ledstråk och god framkomlighet för rullstolsburna. Hörselslinga finns i föreläsningsslokaler. Konstmuseets utställningar som alla ligger i markplan är anpassade för god framkomlighet och tillgänglighet. Grafisk form och texter granskas och anpassas för att nå breda målgrupper.

Museets pedagogiska lokaler är särskilt anpassade för att kunna ta emot personer med funktionsvariationer. Under 2023 har workshoppar genomförts med klasser från Ekebergaskolan anpassad grundskola, Skepparbacken daglig verksamhet, Apalby anpassad grundskola, Viksäng anpassad grundskola och Tranellska anpassat gymnasium.

Om demens ingår inom ramen för funktionsvariationer kan detta läggas till:

Sedan ett flertal år ingår Konstmuseet i projektet Möten med minnen och genomför regelbundna konstvisningar för personer med demens i syfte att ge stimulans genom samtal och diskussioner kring museernas samlingar.

Funktionsrätt Västerås

**Vad kan vi göra för att förbättra studiemiljön i
förskola/ skola?**

Inre ljudmiljön i förskola och skola

För det första: något att tänka på!

I de här lokalerna, sätter vi det värdefullaste vi har, våra barn!

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- Vad ska vi göra för att förbättra inre ljudmiljön:

1) **Påverka politiker och beslutsfattare!**

2) Tillsätt en **arbetsgrupp** – borde vara BUF som är ansvarig!

3) Börja genomföra **akustikkontroller** (OAK) – starta med prioriterade förskolor/skolor!

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- Exempel på underlag:
 - Den inre ljudmiljön påverkar studieresultaten – **hör du dåligt har du svårt att minnas!**
 - **Vad var det jag inte hörde?- taluppfattbarhet**
 - Även **smaken** påverkas!

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- Exempel på underlag:
- **Riksdagen** ställde sig bakom en motion om att införa (**OAK**) 2017?
- Mäter bland annat **efterklang!**

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- Exempel på underlag:

Västerås stad borde använda sig av detta ”verktyg” (OAK)!

Enskild motion

Motion till riksdagen
2017/18:2016

av Anette Åkesson och Maria Malmer Stenergard (båda M)

Obligatorisk akustikkontroll i svenska skolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa obligatorisk akustikkontroll (OAK) i svenska skolor för att förbättra ljudmiljön och därmed förutsättningarna för lärare och elever att göra ett bra arbete och få bättre resultat, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Utbildning är vägen in i det svenska samhället. Det ska inte spela någon roll varifrån du kommer eller vem du är – alla har rätt till en bra utbildning. Det ställer krav på att alla skolor är bra skolor, att lärare har höga förväntningar på alla sina elever, och att eleverna tar sitt ansvar. Men det ställer även krav på att de fysiska förutsättningarna är de rätta för både elever och lärare.

En bra ljudmiljö är en grundläggande förutsättning för att lärare ska kunna undervisa på ett bra sätt. Rektorema som är ansvariga för arbetsmiljön är ofta inte medvetna om att ljudmiljön kan vara ett hinder för elevernas inlärning. Vi kan inte heller begära att rektorema ska ha akustisk kompetens för att avgöra om ljudmiljön är bra eller dålig. Staten bör hjälpa till.

Boverket ställer idag krav på obligatorisk ventilationskontroll (OVK) i skolorna. Ventilationsanläggningen kontrolleras både när en skola tas i bruk och därefter vart tredje år. På samma sätt som vi ställer krav på att luften är bra genom OVK borde det vara lika självklart att vi säkerställer god ljudmiljö i svenska skolor. Boverket, Arbetsmiljöverket och Folkhälsomyndigheten ställer krav på ljudmiljön i skolorna. Men om ljudmiljön är dålig är det väldigt få lärare som reagerar eftersom de flesta lärare inte vet hur det ska låta i ett klassrum med en bra ljudmiljö.

Jonas Christensson på Ecophon jobbar med att skapa goda ljudmiljöer i skolorna. Människans hörsel fungerar väldigt bra i skogen. Därför försöker han alltid skapa skogens ljudmiljö i klassrummen. ”Tyvärr är ljudmiljön i många skolor inte bra och det gör det svårt

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- **Fortsättning underlag:**

- Boverket (80%), Arbetsmiljöverket och Folkhälsomyndigheten – ställer **krav på ljudmiljön!**
- Västerås stad följer upp **utomhus miljön** (olika buller) och **ventilation** i lokalerna (OVK)- är mycket bra!

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- **Fortsättning underlag:**

Mina käpphästar:

- Använd **skyddsroundsprotokollen** – 6 frågor om inre ljudmiljön
- Använd årliga **humankapitalmätningen** – uppfattning från medarbetarna

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- Fortsättning underlag:

Mycket bra satsning!

Inre ljudmiljön förskola och skola

- Fortsättning underlag:

- Följa upp vad Västerås stad redan gör idag? - **Bra saker!**
- **Utnyttja expertisen** inom inre ljudmiljön – exempelvis Jonas Christensson – ljudskolan! **Skogens ljudmiljö!**
- Finns mycket mer att plocka fram?

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- **Genomföra enkla förändringar, som:**
 - Storlek grupp/klass
 - Storlek på klassrum eller rätt klassrum
 - Förändra från hårt till mjukt
 - Bort med mobiler i klassrummen
 - Fler vuxna i förskola/skolan

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- **Ytterligare saker att göra för att förbättra inre ljudmiljön:**
 - Utnyttja **it-tekniken** – som bland annat hörselutjämningsystem.
 - **Fördela kostnader, till en övergripande nivå!**
 - Ett förslag, **KRF** följer upp hur arbetet fortskrider!

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- **Målet** borde vara att:

Västerås stad har ett **åtgärdsprogram** och en **handlingsplan** klara, för den inre ljudmiljön i förskola och skola – **senast 2026!**

Inre ljudmiljön i förskola och skola

- Genomför Västerås stad det här, så innebär det:
 - **Förbättrad studiemiljö!**
 - **Förbättrat studieresultat!**
 - **Utvecklar konkurrensfördelar!**

Inre ljudmiljön i förskola och skola

Viktigt att vi har med oss, framöver i det fortsatt arbetet!

- **I de här lokalerna, finns också vår framtid!**